

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ

ΚΑΘΕΔΡΙΚΟΣ ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓΙΑΣ ΤΡΙΑΔΟΣ ΒΥΡΩΝΟΣ

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ - ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2018

20

Τεύχος

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ

ΜΕ ΤΟΝ ΧΡΙΣΤΟ ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΜΕ ΤΙΣ ΕΙΚΟΝΕΣ ΤΟΥ
ΕΠΙ ΤΗΣ ΓΗΣ, ΤΟΥΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ

Το ΕΝΟΡΙΑΚΟ ΨΗΦΙΑΚΟ ΜΑΣ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ ΒΥΡΩΝΟΣ & ΥΜΗΤΤΟΥ

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ:

Καθεδρικός Ιερός Ναός Αγίας Τριάδος Βύρωνος

Κορυτσάς 1 & Κωνσταντινίελη, 162 31 Βύρωνας, Τηλ. 210 7660 859, fax: 213 0291680

WWW.AGIATRIADAVYRONA.GR, e-mail: AGIA-TRIADA@HOTMAIL.GR

ΕΚΔΟΤΗΣ-ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ - ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ:

Αιδεσ. Πρωτοπρεσβύτερος Στέφανος Κωστόπουλος

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Η Αγία Μεγαλομάρτυς Βαρβάρα.....3
- Η Μεγάλη Εορτή της Ενανθρωπήσεως του Σωτήρος Χριστού.....22

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ
ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ, ΒΥΡΩΝΟΣ ΚΑΙ ΥΜΗΤΤΟΥ
ΔΑΝΙΗΛ

ΒΙΒΛΙΚΑ
«ΣΥΝΤΟΜΗ ΕΙΣΑΓΩΓΗ
ΣΤΗΝ ΑΓΙΑ ΓΡΑΦΗ»

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ,
ΒΥΡΩΝΟΣ ΚΑΙ ΥΜΗΤΤΟΥ

ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗ 2017

Η Αγία Μεγαλομάρτυς Βαρβάρα προστάτις των παρθένων, των ψυχορραγούντων, των πυροβολητών

Η Αγία Βαρβάρα έζησε κατά τα χρόνια που αυτοκράτορας ήταν ο διώκτης των χριστιανών Διοκλητιανός (284-305). Γεννήθηκε στην Ηλιούπολη (σημερινό Μπάαλμπεκ) του Λιβάνου και υπήρξε θυγατέρα του πλουσίου ειδωολάτρη και τοπάρχη Διόσκορου.

Η κόρη ήταν πολύ όμορφη και καθώς ήταν ορφανή από μητέρα και χωρίς αδέρφια, ο πατέρας της την πρόσεχε ιδιαίτερος. Ήθελε να την κρατήσει ανύπανδρη, απομακρυσμένη από τις βιωτικές μέριμνες και τις ανθρώπινες συντυχίες. Γι' αυτόν τον λόγο έκτισε ένα ψηλό πύργο και την απομόνωσε εκεί. Μια χριστιανή θεραπαινίδα ανέλαβε την ανατροφή και διαπαιδαγώγησή της και απ' αυτήν σίγουρα μύηθηκε στην κατά Θεόν ζωή.

Οι Αγίες Αικατερίνα, Βαρβάρα και Θέκλα. Τοιχογραφία στον νάρθηκα της Μονής

Βαρλαάμ Μετεώρων, έτος 1627

Στην μόνωση του πύργου η κόρη καλλιεργούσε το πνεύμα της με προσευχή, μελέτη των Γραφών και εξάσκηση των αρετών. Κάποτε ο πατέρας της θέλησε να καλλωπίσει τον πύργο και διέταξε τους εργάτες του να κτίσουν στην βάση του ένα λουτρό με δύο παράθυρα. Κατ'εκείνο τον καιρό χρειάστηκε να λείψει και έτσι η νεαρή Βαρβάρα έδωσε την εντολή να ανοιχθεί και τρίτο παράθυρο στο λουτρό ώστε και τα τρία παράθυρα να γίνουν εις τύπον της Αγίας Τριάδος, από την οποία προέρχεται κάθε φως φωτίζον και αγιάζον πάντα άνθρωπον ερχόμενον εις τον κόσμον. Όταν τελείωσε το έργο η Αγία στάθηκε με καμάρι πάνω από τον λουτήρα-κολυμβήθρα και κοιτάζοντας ανατολικά, σχημάτισε με το δάκτυλο στα μάρμαρά του τον θείο τύπο του Σταυρού. Και ώ του θαύματος! Ο Σταυρός χαράχθηκε επάνω στο μάρμαρο σαν να σκαλίστηκε από εργαλείο και όχι ανθρώπινο χέρι και έτσι δειχνόταν στους πιστούς κατά τα μετά το μαρτύριό της χρόνια. Χαρούμενη η Αγία για το έργο της αυτό επιδόθηκε σε εκτενή προσευχή και δεν απέλιπε του να επιτιμά τα άψυχα είδωλα που τιμούσε ο πατέρας της και όσους τα προσκυνούσαν.

Όταν κάποτε ο Διόσκορος επέστρεψε και είδε το λουτρό φτιαγμένο με τρία παράθυρα, ζήτησε εξηγήσεις από τους εργάτες και εκείνοι του υπέδειξαν την θυγατέρα του η οποία απολογούμενη μαρτύρησε την πίστη της στην χριστιανική θρησκεία. Με τα τρία δάκτυλά της ενωμένα έκανε το σημείο του Σταυρού λέγοντας ότι «Πατήρ, Υιός και Άγιον Πνεύμα, αυτό το μοναδικό φως φωτίζει όλη την κτίση και μέσω του σημείου του Σταυρού σώζονται οι άνθρωποι».

Αμέσως ο θυμωμένος πατέρας τράβηξε το σπαθί του και όρμησε να φονεύσει την κόρη του. Η Αγία διέφυγε στο βουνό όπου άνοιξε θαυματουργικά ένας βράχος στα δύο και προστάτεψε την μάρτυρα. Το ίδιο θαύμα είχε γίνει και άλλοτε για να προστατευθεί η πρωτομάρτυς και ισαπόστολος Θέκλα.....

Ο οργισμένος Διόσκορος συνάντησε στον δρόμο δύο βοσκούς και τους ρώτησε αν ξέρουν κάτι. Ο μεν πρώτος αν και ήξερε, δήλωσε άγνοια, ο δε δεύτερος αφού αρνήθηκε με τα λόγια, έδειξε με τα χέρια του τον τόπο καταφυγής της Αγίας. Τότε ο Διόσκορος κατεδίωξε την Αγία, την συνέλαβε αρπάζοντάς την από τα μαλλιά και την ενέκλεισε σε σκοτεινό χαμόσπιτο βάζοντας φρουρούς να την προσέχουν. Ύστερα την παρέδωσε στον Ηγεμόνα Μαρκιανό να την ανακρίνει ακόμη και με βασανιστήρια αφού την κατήγγειλε ως χριστιανή και εχθρό της έννομης τάξεως.

Εκείνος όταν αντίκρουσε την όμορφη νεαρή γυναίκα, ξέχασε τα λόγια του

άστοργου πατέρα της και άρχισε με καλοπιάσματα να την κάνει να αλλάξει γνώμη. Μπροστά στο αμετάθετο της γνώμης της, διέταξε να την μαστιγώσουν με ωμά νεύρα βοδιών (βούνευρα) μέχρι να βαφτεί η γη από το αίμα της και ακολούθως να τρίψουν τις πληγές της με τρίχινα υφάσματα. Πονεμένη και αιμόφυρτη την έριξε στην φυλακή. Γύρω στα μεσάνυχτα της παρουσιάστηκε μέσα σε δυνατό φως ο Ιησούς Χριστός και αφού της έδωσε κουράγιο, την θεράπευσε και την ευλόγησε.

Μέσα στην φυλακή υπήρχε ακόμη μια νεαρή χριστιανή, η Ιουλιανή, η οποία προβληματίστηκε για τα βάσανα της Βαρβάρας. Καθώς την είδε θεραπευμένη αποφάσισε να την ακολουθήσει στην επιλογή της να μαρτυρήσει για την αγάπη του Χριστού.

Ο Μαρκιανός κάλεσε ενώπιόν του την Βαρβάρα και καθώς την είδε υγιή, απέδωσε το γεγονός σε παρέμβαση των θεών της πίστεώς του. Η Βαρβάρα το αρνήθηκε, υποδεικνύοντας ως μόνο θεραπευτή της τον Ιησού Χριστό. Τότε εκείνος θυμωμένος διέταξε τους παρευρισκόμενους να ξύσουν τα πλευρά της Μάρτυρος με σιδερένια νύχια και επιπλέον με αναμένες λαμπάδες να καίνε τα ήδη ξυσμένα μέλη. Έπειτα διέταξε με ένα σφυρί να χτυπάνε την τιμία της κεφαλή.

Η Ιουλιανή παρακολουθώντας τα μαρτύρια αυτά της Βαρβάρας δεν μπόρεσε να κρύψει την ευαισθησία της και άρχισε να κλαίει. Τότε ο Μαρκιανός διέταξε να την συλλάβουν και να την κρεμάσουν στο ξύλο δίπλα στην Βαρβάρα και με σιδερένιες ξύστρες να ξεσχίσουν τις πλευρές της. Το μαρτύριο αυτό οι δύο γυναίκες το υπέμεναν προσευχόμενες στον Θεό να τους δώσει δύναμη να το αντέξουν μέχρι τέλους. Κατόπιν ο άκαρδος Ηγεμόνας έδωσε εντολή να τους κόψουν τους μαστούς τους με σμίλη. Επειδή όμως η μια ενίσχυε την άλλη με προσευχή και λόγους φιλάδελφους, ο Ηγεμόνας τις χώρισε, και την μεν Ιουλιανή φυλάκισε, την δε Βαρβάρα έδωσε εντολή γυμνή και ματωμένη να την περιφέρουν στους δρόμους για να διαπομπευθεί. Η Αγία Βαρβάρα ζήτησε την θεία βοήθεια σ' αυτό το μαρτύριο και η χάρις του Θεού την ενέδυσσε με φωτεινή εκ του ουρανού νεφέλη που την κατέστησε αόρατη στα μάτια του πλήθους.....

Οι αγίες Μαρίνα, Αικατερίνη, Βαρβάρα, Θέκλα. Ιδιωτική συλλογή χειρ. Παρθενίου Ιερομονάχου 1695.

Κατησχυμμένος ο Μαρκιανός για άλλη μια φορά έδωσε οριστική εντολή να θανατωθούν οι δύο γυναίκες με αποκεφαλισμό. Ο πατέρας της Αγίας βλέποντας από κοντά όλο το φρικτό μαρτύριο, θεώρησε μαλθακότητα για τον εαυτό του να φονευθεί η κόρη του από ξένο χέρι. Γι'αυτό και άρπαξε την θυγατέρα του από τα μαλλιά ετοιμάζοντας με τα ίδια τα χέρια του την σφαγή. Ανεβάζοντάς την στο βουνό ακολουθούσε μαζί της και η Ιουλιανή. Τότε η Αγία Βαρβάρα γονάτισε προσευχόμενη και για τις δύο και είπε με θέρμη τα εξής : «Αναρχε Θεέ, ο τον ουρανόν τείνας ωσεί καμάραν, την δε γην εφ'υδάτων εδράσας, ο νεφέλαις ύειν προστάττων, ήλιόν τε φωταγωγόν πάσι παραστησάμενος, και τας κοινάς ταύτας απολαύσεις δικαίοις τε και αδίκους, αγαθοίς άμα και πονηροίς χορηγών, αυτός και νύν εμού δεομένης επάκουσον, βασιλεύ, και ός άν του Σου ονόματος και της εμής αθλήσεως τω οίκω αυτού επισκήψει, μη άλλο τι μηδέν των λωβάσθαι σώματα και λυπείν δυναμένων. Οίδας γαρ, Κύριε, ότι σάρκες ημείς και αίμα, ποίημα των σών αχράντων χειρών και εικόνι ση και ομοιώσει τετιμημένοι». Αυτά είπε και ακούστηκε τότε φωνή ουράνια που καλούσε τις μάρτυρες στον ουρανό, υποσχόμενη η φωνή,

εκπλήρωση όσων αιτήθηκε η θαρραλέα Μάρτυς.

Με χαρά οι δύο Αγίες πλησίασαν στον τόπο της τελειώσεώς τους. Και την μεν Ιουλιανή αποκεφάλισε δήμιος, την δε Βαρβάρα ο κακούργος πατέρας της. Η θεία δίκη όμως δεν άργησε να παρέμβει. Κεραυνός κατέκαψε τον Διόσκορο και τον έκανε στάκτη.

Στίχοι : «Ξίφει πατήρ θύσας σε, μάρτυς Βαρβάρα,

υπήρξεν άλλος Αβραάμ διαβόλου.

Βαρβάρα αμφί τετάρτη χερσί τοκήος ετμήθη».

Ι.Ν. Αγγελόκτιστης, Κίτι, Λάρνακα, 18ος αι.

Από τον Συμεών τον Μεταφράστη, που έγραψε τον κατά πλάτος βίο της αγίας, μαθαίνουμε ότι ένας ευλαβής και θεοφοβούμενος άντρας, ο Ουαλεντίνος, κήδεψε το ιερό λείψανο της αγίας Βαρβάρας σε ένα σεμνό οίκημα στο χωριό Γελασσός, σ' ένα τόπο αποκαλούμενο «της Νύσσου», που απέχει δώδεκα μίλια από τα Ευχάϊτα, πόλη της μικρασιατικής Παφλαγονίας, που σήμερα ονομάζεται Ζαφραμπολού και ανήκει στο Βιλαέτι Κασταμπολού.

Από τον ίδιο συγγραφέα, καθώς επίσης και από τον Άγιο Ιωάννη τον Δαμασκηνό, μαθαίνουμε ότι το λουτρό της αγίας -στο οποίο αρχικά είχαν ανακομισθεί και τα λείψανά της- και επάνω στα μάρμαρα του οποίου η ίδια με το δάκτυλό της είχε χαράξει το σήμα του σταυρού, αποτελούσε τόπο λατρείας και ιαμάτων και συγκέντρωνε πλήθη πιστών. Σ' αυτόν τον τόπο προσκύνησε με ευλάβεια και ο Άγιος Ιωάννης ο Δαμασκηνός.

«Εν τω κολύμβω, υπέρ νάματα βρύνει τα των παντοδαπών αρρωστημάτων ιάματα, και των έλκεσι λοιμικοίς, ή ετέρα νόσω καμνόντων, και ετέροις μώλωψι κατατρυχομένων τα σώματα, των σωτηρίων υδάτων αψάμενα, θάπτον θανασίμω απονίπτεται νοσήματι».

Οι Αγίες Ειρήνη, Αικατερίνα και Βαρβάρα, ψηφιδωτό στον Νάρθηκα της Μονής

Οσίου Λουκά Λεβαδείας (11ος αι.), λεπτομέρεια

Μεταξύ των πολλών που έχουν γράψει εγκώμια για την αγία Βαρβάρα είναι οι Άγιοι Αρσένιος Κερκύρας, Ιωάννης Σάρδεων και Ιωάννης ο Δαμασκηνός (9ος αιώνας). Ο τελευταίος μάλιστα στο εγκώμιό του προς την αγία, μεταξύ των χαιρετισμών που της απευθύνει γράφει: «Χαίρε, η των μαστίγων τας αλγηδόνας, και σιδήρων καταξέσεις, και τραχυτάτων τριχίνων υφασμάτων εκτρίψεις, και αιμάτων ροάς, και πυρός φλογισμούς, και μελών εκτομάς, και γυμνήν εκπόμπευσιν, και κεφαλής και ζωής αφαιρέσιν δια Χριστόν υπομείνασα, ίνα το σώμα λοιπόν λάβης αθάνατον, αφθαρσίας μαρμαρυγάς απαστρέπτον, και δόξης ημφιεσμένον στολήν άφραστον και ανεκκλάλητον».

Η παλαιά Ακολουθία της εξεδόθη πολλές φορές (βλ. L.Petit, *Bibliographie des Acolouthies grecques*, σελ. 20-22). Στα νεώτερα χρόνια Ακολουθία της Αγίας έγραψε ο Όσιος Γέρων Γεράσιμος Μικραγιαννανίτης όπως και Παρακλητικό Κανόνα, Χαιρετισμούς, Μακαριστάρια. Έτερα Υμνογραφήματα συνέθεσε η Ηγουμένη Ισιδώρα Αγιεροθεϊτισσα.

Το όνομα της αγίας αν και ήταν διαδεδομένο στην Δύση από την εποχή που εδραιώθηκε ο Χριστιανισμός, παρ'όλ'αυτά η ευλάβειά σ'αυτήν εξαπλώθηκε αρκετά από το 1298 με το περίφημο βιβλίο του Jacobo da Voragine «Χρυσοί Θρύλοι». Τότε και λίγο αργότερα, είναι που ενέπνευσε μεγάλους καλλιτέχνες όπως τον Μποτιτσέλι, τον Ραφαήλ κ.α. οι οποίοι εμπνευσμένοι από την μορφή της αγίας δημιούργησαν αριστουργήματα. Στην τέχνη της Δύσης η αγία Βαρβάρα παριστάνεται ντυμένη με βασιλικά ενδύματα ή τέτοια που να μαρτυρούν την ευγενική καταγωγή της και απεικονίζεται με δύο σύμβολα. Τον πύργο, που είτε στέκεται μπροστά του, είτε τον κρατά σε μικρογραφία στα χέρια της και, το Άγιο Ποτήριο, σύμβολο της θυσίας της και της αγάπης της στο Χριστό. Στην Βυζαντινή τέχνη η αγία παριστάνεται συνήθως ντυμένη με ρούχα αρχοντικά, κρατώντας σταυρό και φοίνικα και φορώντας βασιλικό διάδημα.

9) Λειψανοθήκη Αγ. Βαρβάρας στο Κίεβο. Δωρήθηκε το 1108 απο την κόρη του

Αλεξίου Κομνηνού Βαρβάρα.

Τα ιερά λείψανα της Αγίας Βαρβάρας

Η τιμία κάρα της Αγίας Βαρβάρας τεμαχίστηκε κατά τους προηγούμενους αιώνες. Έτσι τεμάχιά της σήμερα ευρίσκονται στην Ιερά Μονή Μεγάλου Σπηλαίου Καλαβρύτων καθώς και στον Ιερό Ναό Παναγίας Επισκέψεως στα Τρίκαλα. Επίσης στον Ρωμαιοκαθολικό Ναό του Αγίου Αποστόλου Πέτρου στο Montecatini Alto της Ιταλίας ευρίσκεται η προσθία όψη της τιμίας κάρας (μεσσαίο τρίτημorio).

Λείψανα της Αγίας εντός της Ιταλικής επικράτειας αποθησαυρίζονται στον Καθεδρικό Ναό του Rieti, στην Ιερά Μονή Αγ. Ιωάννου του Θεολόγου στο Torcello της Βενετίας όπως και στην Βασιλική του Αγίου Μάρκου στην Βενετία (βλέπε παρακάτω).

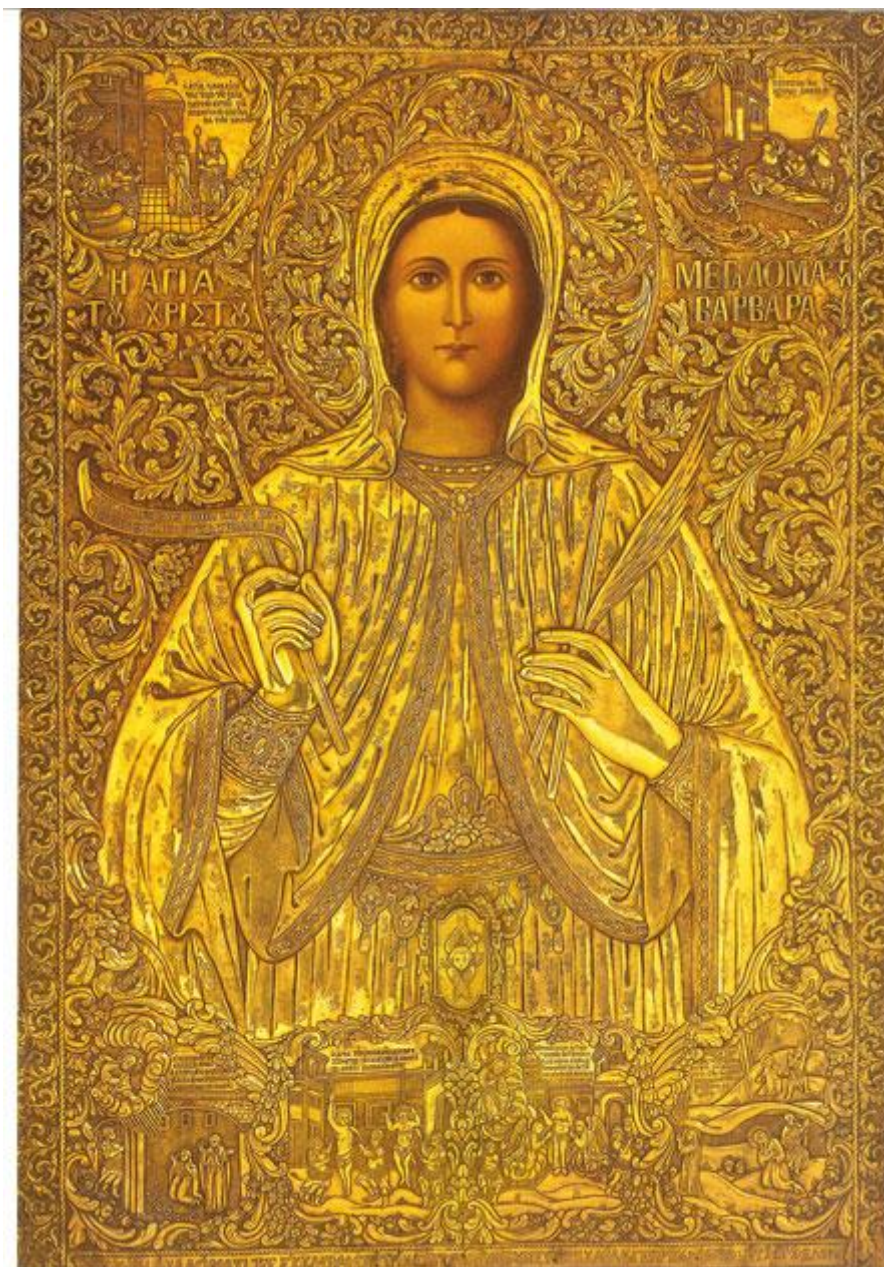
Το άφθαρτο δεξιό πέλμα (από τον αστράγαλο και κάτω) φυλάσσεται στον Ρωμαιοκαθολικό Καθεδρικό Ναό στο Dignano της Κροατίας.

Αποτμήματα λειψάνων της Αγίας προσκυνούνται στις Γυναικείες Ιερές Μονές Παναγίας Ελεούσης Ρότσο Καλύμνου, Μεταμορφώσεως-Αγίας Βαρβάρας Ρουσσάνου Μετεώρων, «Κυρίας των Αγγέλων» (Οσίας Πελαγίας) Κεχροβουνίου Τήνου, Αγίας Βαρβάρας Ταλάντων Σύρου.

Μέρος της δεξιάς χειρός της Αγίας και ένας βραχίονας φυλάσσονται ευλαβικά στην Αθωνική Μονή Σίμωνος Πέτρα.

μήματα των Ιερών Λειψάνων της Αγίας ευρίσκονται και στην Ρωσία, στην Λαύρα του Αγίου Αλεξάνδρου Νιέφσκι στην Αγία Πετρούπολη. Επίσης και στον Καθεδρικό Ναό του Αγίου Βλαδιμήρου στο Κίεβο της Ουκρανίας. Τα λείψανα της Αγίας Βαρβάρας έχοντας μεταφερθεί στην Κωνσταντινούπολη έτυχαν ιδιαίτερας τιμής από τον Αυτοκράτορα Λέοντα Στ' τον Σοφό (886-912), ο οποίος ανήγειρε Ναό της Μάρτυρος εντός των ανακτόρων όπου και τα εφύλασσε συμμετέχοντας στην λαμπρή πανήγυρη της Αγίας. Τον 12ο αιώνα τα λείψανα της Αγίας έφθασαν στο Κίεβο. Τα μετέφερε εκεί το 1108 η θυγατέρα του Αυτοκράτορα Αλεξίου Κομνηνού που λεγόταν Βαρβάρα. Μετέβη εκεί για να γίνει σύζυγος του Μεγάλου Δουκός Svyatopolk Mykhailo Izyaslavonych. Αρχικά τα λείψανα της Αγίας τοποθετήθηκαν στον Καθεδρικό Ναό του Αγίου Μιχαήλ (Mykhailivsky Zlatoverkhy) έναν από τους τρεις μεγαλύτερους Ναούς του Κιέβου, κτισμένο από τον Μέγα Δούκα Svyatopolk Mykhailo Izyaslavonych. Όταν ο ναός το 1930 κατεδαφίστηκε από τους κομμουνιστές, τα λείψανα της Αγίας μεταφέρθηκαν στον Ιερό Ναό του Αγίου Ανδρέου και

αργότερα, όταν ο Ναός αυτός μετατράπηκε σε μουσείο, η λειψανοθήκη με τα λείψανα της Αγίας μεταφέρθηκαν στον Ιερό Ναό του Αγίου Βλαδιμήρου όπου φυλάσσονται μέχρι σήμερα.

Ι.Ν. Αγ. Βαρβάρας Καϊμακλίου Κύπρου. Το κάλυμμα της εικόνας είναι από επίχρυσο ασημί φτιαγμένο το 1869 «χέρι αρίστου αργυροχρυσόχου Χατζηγιάννη Χατζηελευθερίου».

Στην Ελλάδα με λείψανα της Αγίας πλουτίζονται οι Μονές Προυσού Ευρυτανίας, Αγίας Λαύρας Καλαβρύτων, οι Αγιορείτικες Μονές Χιλανδαρίου, Καρακάλου και

Κουτλουμουσίου αλλά και το προσκύνημα της Αγίας στον ομώνυμο Δήμο Αττικής. Το λείψανο της Αγίας έφθασε εκεί κατόπιν αιτήματος της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος προς τον Επίσκοπο της Βενετίας Angelo Scola την 1η Ιουνίου 2003.

Αλλά και προ του 1108 λείψανα της Αγίας μεταφέρθηκαν στην Δύση όταν η πριγκίπισσα Μαρία Αργυροπούλα μετέβη στην Βενετία, νυμφευμένη με τον πρίγκιπα Ιωάννη, υιό του επιχώριου Δόγη Πέτρου Β' Orseol (991-1109). Τα λείψανα κατετέθησαν με τιμές στον περικαλλή ναό του Αγίου Μάρκου. Ωστόσο μετά τον θάνατο του Πρίγκιπα Ιωάννου το 1109 από πανώλη, τα αδέλφια του Επίσκοπος Orso του Torcello και Ηγουμένη Felicitas της Μονής του Αγίου Ιωάννου του Θεολόγου στο Torcello, κατόρθωσαν την μεταφορά των λειψάνων στην Μονή αυτή όπου και παρέμειναν μέχρι και τον 18ο αι. Το μεγαλύτερο μέρος τους μεταφέρθηκε εκ νέου στον Άγιο Μάρκο όπου φυλάσσονται μέχρι σήμερα.

Το όνομα της Αγίας Βαρβάρας και τα σύμβολά της.

Το όνομα της Αγίας Βαρβάρας είναι ελληνικό και σημαίνει (κατά τους Αρχαίους Έλληνες) ξένη, βάρβαρη, αλλοεθνής.

Τα σύμβολα της Αγίας στην εικονογραφία Ανατολής και Δύσεως είναι τα εξής:

Ο Σταυρός

Το Ποτήριο

Ο πύργος

Το λουτρό με τις τρεις θυρίδες

Ο φοίνικας

Το κανόνι

Το ξίφος

Ο κεραυνός

Το στέμμα

Η δάφνη

Ο κρίνος

Ναοί – Μονές – προσκυνήματα της Αγίας Βαρβάρας

Οι κάτοικοι της Αττικής γης διακρίνονταν πάντοτε για την ευλάβειά τους καθώς και την πίστη τους προς την Αγία Βαρβάρα ως προστάτιδα των λοιμωδών νοσημάτων. Έτσι ανήγειραν αρκετές εκκλησίες για να προσκυνούν τιμητικά την αγαπημένη τους Αγία. Εντός λοιπόν της Αττικής προσκυνούμε την Αγία Βαρβάρα στους Ιερούς Ναούς του Ψυχικού (ιστορικός του 16ου αιώνας), Άνω Πατησίων, Αργυρουπόλεως, Ιλίου, Δάφνης, Αιγάλεω (όπου το ίδρυμα της Αποστολικής Διακονίας της Εκκλησίας της Ελλάδος), Μεταμορφώσεως (Κουκουβάωνες) περιοχής παλαιού μπαρουτάδικου, στο Ιερό Μετόχιο Μεγάρων (που ανήκει στην Ιερά Μονή Παναγίας Κυπαρισσιωτίσσης και Αγίου Ιεροθέου), στο αριστερό κλίτος του πανσέπτου Πανεπιστημιακού Ναού Εισοδίων της Θεοτόκου Καπνικαρέας και στο

ομώνυμο μετόχι της Μονής Σινά στον Κόκκινο Μύλο.

Έργον Ι. Boltraffio, Μουσείον Αυτοκράτορος Φρειδερίκου-Βερολίνο.

Παρεκκλήσια της Αγίας ευρίσκονται σε διάφορα στρατόπεδα του Πυροβολικού σε όλη την ελληνική επικράτεια (π.χ. στο κέντρο Θηβών, στα στρατόπεδα Παπαργύρη, Φωστηρίδη, Κορυλόβου Δράμας κλπ.).

Στην Αγία Βαρβάρα είναι αφιερωμένη η ομώνυμη Μονή στα Τάλαντα Σύρου που ιδρύθηκε το 1900 από τον Υδραίο Ιερομόναχο Ιωακείμ Πολίτη, αδελφό της Σκήτews

των Πατέρων της Χίου και υποτακτικό του Οσίου Ασκητού Παχωμίου και Γέροντα του Αγίου Νεκταρίου. Από την Μονή αυτή κατά την κατοχή (1942-1949) πέρασε και η Γερόντισσα Θεοδούλη Κουνδούρου η οποία εν συνεχεία ίδρυσε στην Ηλιούπολη Αττικής την Ιερά Μονή Θεομήτορος και τα γνωστά σήμερα εκπαιδευτήριά της. Το όνομα της Αγίας φέρει και η Μετεωρική Γυναικεία Μονή (Μεταμορφώσεως του Σωτήρος-) Αγίας Βαρβάρας Ρουσσάνου που ανηγέρθη το 1545 και το καθολικό της είναι διακοσμημένο με εξαιρετες βυζαντινές τοιχογραφίες.

Στην Μονή του Οσίου Λουκά στο Στείριον Βοιωτίας το όνομα της Αγίας Βαρβάρας φέρει η κρύπτη όπου ο τόπος ενταφιασμού του Οσίου και η μνήμη της τιμάται στο αριστερό –εντοιχισμένο με το Καθολικό- παρεκκλήσιο που φέρει το όνομα της Υπεραγίας Θεοτόκου (Κοίμησις-Εισόδια) και Αγίας Βαρβάρας.

Στην Ιερά Μητρόπολη Δράμας η Αγία Βαρβάρα τιμάται στο ωραιότατο παρεκκλήσιο στο Ύδραμα της πόλεως με τιμές πολιούχου καθώς και στο ιστορικό ναΐδιο στον περίβολο της Ιεράς Μονής Παναγίας Εικοσιφοινίσσης (του έτους 452) στο Παγγαίον Όρος.

Στην Ιερά Μητρόπολη Σιδηροκάστρου υφίσταται γυναικεία Ιερά Μονή της Αγίας Βαρβάρας στο Σιδηρόκαστρο πλησίον των θερμών πηγών.

Στην Ιερά Μητρόπολη Κεφαλληνίας ευρίσκεται το προσκύνημα της Αγίας στα Προκοπάτα που κτίστηκε τον 18ο αι. εις ανάμνησιν θαύματος της Αγίας, η οποία έσωσε από θάνατο ένα νήπιο το οποίο παίζοντας έπεσε στην χαράδρα. Η μητέρα του, επικαλούμενη την Μεγαλομάρτυρα, αφέρωσε την περιουσία της με την οποία κλείστηκε το σπήλαιο στην βάση της χαράδρας και μετετράπη σε Ναό. Το θαύμα αυτό ήταν η αφορμή για μετονομασία του παρακειμένου εκκλησιδίου του Αγίου Βαρβάρου του Μυροβλύτου (15 Μαΐου) σε Ναό της Αγίας Βαρβάρας. Προς αναψυχήν των προσκυνητών η μητέρα του νηπίου μερίμνησε για το άνοιγμα πηγαδιού στην κορυφή της χαράδρας, από την οποία σήμερα περνά αυτοκινητόδρομος.

Στο χωριό Σταυρός της νήσου Ιθάκης υφίσταται ο περικαλλής Ιερός Κοιμητηριακός Ναός της Αγίας Βαρβάρας ο οποίος ανηγέρθη δια χειρών και εξόδων του Οσίου Ιωακείμ του Παπουλάκη του Ιθακησίου και Βατοπεδινού μοναχού πριν το 1836 και επί των ερειπίων αρχαίου ναού της Αγίας.

Τέλος μνημονεύουμε τους δύο αρχαιότερους ναούς της Αγίας που διαθέτουν από

τις παλαιότερες αγιογραφημένες εικόνες και είναι ο Κοπτικός (πρώην Ορθόδοξος) του 5ου αι. στο Παλαιό Κάϊρο (όπου και φορητές εικόνες της) και στην κοιλάδα Goreme της Καππαδοκίας (τοιχογραφία 11ου αι.).

Έγχρωμη ρωσική λιθογραφία

Η Αγία Βαρβάρα είναι προστάτιδα πολλών :

Οι όπου γης Χριστιανοί εμπνεύστηκαν από την ζωή και το μαρτύριο της Αγίας Βαρβάρας και βρήκαν καταφυγή στις πρεσβείες της. Έτσι την θεωρούν πρώτα απ'όλα προστάτιδα του πυροβολικού σώματος Στρατού όλοι οι χριστιανοί και ιδιαίτερος στην πατρίδα μας όπου η εορτή της καθιερώθηκε ως επίσημη εορτή αυτού

του στρατιωτικού σώματος. Το έθιμο αυτό εισήλθε στην χώρα μας από την Δύση όπου θεωρήθηκε ότι οι τιμωρητικοί κεραυνοί που κατέκαυσαν τον άσπλαγχο πατέρα της συμβολίζουν τα πυρά του πυροβολικού. Για πρώτη λοιπόν φορά το «Ελληνικό τάγμα πυροβολιστών» (ονομασία της παλαιάς εποχής) εόρτασε την Αγία Βαρβάρα κατά την 4η Δεκεμβρίου 1829 δια τελέσεως δοξολογίας, δια παραθέσεως επισήμου στρατιωτικού δείπνου στους στρατιώτες και τους αξιωματικούς τους κ.τ.λ.

Παλαιότερα επίσης «Αγία Βαρβάρα» ονόμαζαν οι ναυτικοί τις πυριτιδαποθήκες και τους χώρους πυρομαχικών των πολεμικών πλοίων και έτσι θεωρείται προστάτης των πυριτιδοποιών.

Κατά τα νεότερα χρόνια θεωρήθηκε προστάτης της Ελλάδος λόγω των γνωστών γεγονότων που προκάλεσαν οι αντάρτες στην μνήμη της Αγίας στις 4 Δεκεμβρίου 1944 στου Μακρυγιάννη στην Αθήνα.

Η Αγία επίσης συνδέθηκε με την θεραπεία λοιμωδών νοσημάτων και περισσότερο της ευλογίας και θεωρείται ως προστάτης όσων υποφέρουν από τέτοια νοσήματα αλλά και των Νοσοκομείων που περιθάλλουν τέτοιους ασθενείς.

Στα χρόνια της Τουρκοκρατίας επιδημίες χολέρας, πανούκλας και ευλογίας είχαν ενσκήψει πολλές φορές στην παλαιά Αθήνα.

Μάλιστα ο λαός πίστευε ότι «εις τους κατά το Αστεροσκοπείον χώρους κατοικούσαν τρεις γυναίκες, η πανούκλα, η χολέρα και η βλογιά» που κατά καιρούς ταλαιπωρούσαν τους Αθηναίους με την φοβερή και θανατηφόρα παρουσία τους. Όμως υπήρχαν προστάτες Άγιοι όπως ο Άγιος Χαράλαμπος κατά της πανούκλας και η Αγία Βαρβάρα κατά της ευλογίας που τις καταπολεμούσαν και τις έθεταν ως τρόπαιο κάτω από τα πόδια τους. Αυτό φαίνεται στην παλαιά αθηναϊκή εικόνα της Αγίας Βαρβάρας στον Ι.Ν. Αγίας Τριάδος Κεραμεικού όπου απεικονίζεται η Αγία Βαρβάρα ένθρονη έχοντας ως υποπόδιό της την ασθένεια της ευλογίας με μορφή άσχημης γυναίκας.

Επίσης μεταξύ Τρύφου και Δρυμού Βόνιτσας υπάρχει μια ιαματική πηγή που φέρει το όνομα της Αγίας Βαρβάρας και θεραπεύει τις γαστρικές, ρευματικές και δερματικές παθήσεις.

Ακόμα η Αγία θεωρείται προστάτης των πυροσβεστών, των τυφεκιοφόρων, των μεταλλορύχων, των αρχιτεκτόνων, των βιβλιοθηκαρίων, των λατόμων, των οικοδόμων, των στρατιωτικών μηχανικών, των μαθηματικών, των σταφιδεργατών (Ηράκλειο Κρήτης), των ναυτεργατών.

Εξαιρετικώς όμως τιμάται ως προστάτις των παρθένων, των ετοιμοθανάτων-ψυχορραγούντων και όσων εργάζονται με κίνδυνο αιφνιδίου και βιαίου θανάτου. Εξάλλου αυτό φανερώνει το άγιο Ποτήριο στα χέρια της, ότι δηλαδή πρέπει ο πιστός για να μην γευθεί το πικρόν ποτήριον του θανάτου να είναι έτοιμος με τα έργα της μετανοίας να λάβει το «ποτήριον της ζωής» και να αποφύγει τον πνευματικό θάνατο και την αιώνια καταδίκη. Υπάρχει ακόμη μοναστηριακή παράδοση που επιβάλλει να γίνεται προσευχή με κομβοσχόινη στην Αγία Βαρβάρα για την αποτροπή αιφνιδίου θανάτου και την επίτευξη χριστιανικού και ειρηνικού τέλους.

Είναι τέλος και προστάτιδα όσων κινδυνεύουν από καταιγίδες, κεραυνούς και πυρκαγιές.

Λιθογραφία Ανδρέου Απέργη, 1930 Από την Υμνολογία για την Αγία Βαρβάρα

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ

Ἦχος δ'.

Βαρβάραν την αγίαν τιμήσωμεν· εχθρού γαρ τας παγίδας
συνέτριψε, και ως στρουθιον ερρύσθη εξ αυτών, βοηθεία
και όπλω του Σταυρού η πάνσεμνος.

Ἐτερον.

Ἦχος πλ. α'. Τον Συνάναρχον Λόγον.

Της Τριάδος την δόξαν ανακηρύττουσα, εν τω λουτρῷ
τρεις θυρίδας υπεσημήνω σοφώς, κοινωνίαν πατρικὴν λιπούσα
πάνσεμνε· όθεν ηγώνισαι λαμπρώς, ως Παρθένος
ευκλεής, Βαρβάρα Μεγαλομάρτυς. Αλλά μη παύση πρεσβεύειν,
ελεηθήναι, τας ψυχάς ημών.

Κοντάκιον.

Ἦχος δ'. Ο υψωθείς εν τω Σταυρώ.

Τω εν Τριάδι ευσεβώς υμνουμένω, ακολουθήσασα σεμνή
Αθληφόρε, τα των ειδώλων έλιπες σεβάσματα, μέσον δε του
σκάμματος, εναθλούσα Βαρβάρα, τυράννων ου κατέπτηξας,
απειλάς ανδρείοφρον, μεγαλοφώνως κράζουσα σεμνή· Τριάδα
σέβω, την μίαν Θεότητα.

Μεγαλυνάριον.

Πατέρα λιπούσα τον δυσσεβή, εδείχθης θυγάτηρ, Βασιλέως
των ουρανών, υπέρ ου προθύμως, αθλήσασα Βαρβάρα,
λυτρώσαι πάσης νόσου, τους προσιόντας σοι.

ΠΑΝΗΓΥΡΙΣ ΙΕΡΟΥ ΠΑΡΕΚΚΛΗΣΙΟΥ ΑΓΙΑΣ ΒΑΡΒΑΡΑΣ ΒΥΡΩΝΟΣ

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ
ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ, ΒΥΡΩΝΟΣ ΚΑΙ ΥΜΗΤΤΟΥ

ΚΑΘΕΔΡΙΚΟΣ ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ
ΑΓΙΑΣ ΤΡΙΑΔΟΣ ΒΥΡΩΝΟΣ

Κορυτσάς 1 και Κωνσταντιλιέρη Βύρυνας,
Τηλ. 210 7660 859 - fax: 213 0291680
www.agiatriadavyrona.gr * Email: agia_triada@hotmail.gr

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 1 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017

8:00μ.μ. ΙΕΡΑ ΑΓΡΥΠΝΙΑ υπό του Πανοσιολογιωτάτου Αρχιμανδρίτου
κ. Καλλινίκου Νικολάου, Ιεροκήρυκος της Ιεράς Μητροπόλεώς μας.

ΣΑΒΒΑΤΟ 2 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017

11:00π.μ. ΙΕΡΑ ΠΑΡΑΚΛΗΣΗ προς την Αγία Βαρβάρα.
5:00μ.μ. ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ και εν συνεχεία η ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ
ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΕΥΧΕΛΑΙΟΥ.

ΚΥΡΙΑΚΗ 3 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017

7:00π.μ. ΏΡΘΟΣ και ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ του Ιερού Χρυσοστόμου.
6:00μ.μ. ΜΕΓΑΣ ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΟΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ μετ' Αρτοκλασίας και
Θείου Κηρύγματος.

ΔΕΥΤΕΡΑ 4 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017

7:00π.μ. ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΗ ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ του Ιερού Χρυσοστόμου.
6:00μ.μ. ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ μετά ΙΕΡΑΣ ΠΑΡΑΚΛΗΣΕΩΣ
στην Αγία Βαρβάρα.

***Κατά τις Ιερές Ακολουθίες θα εκτίθεται εις προσκύνηση απότμημα
του Ιερού Λειψάνου της Αγίας ενδόξου Μεγαλομάρτυρος και
Αθληφόρου Βαρβάρας**

ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑ

ΜΕΣΩ ΤΩΝ

ΛΕΩΦΟΡΕΙΩΝ:

(203-204)
Ν. ΕΛΒΕΤΙΑ -
ΑΓ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΡΕΑ

(054)
ΑΚΑΔΗΜΙΑ -
ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ ΒΥΡΩΝΑ

(140)
ΓΑΥΦΑΔΑ - ΒΥΡΩΝΑ

(209)
ΣΥΝΤΑΓΜΑ
ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ ΒΥΡΩΝΑ

(212)
ΣΤΑΘΜΟΣ ΜΕΤΡΟ ΔΑΦΝΗΣ
- ΒΥΡΩΝΑΣ

(11)
ΤΡΟΛΕΪ:
ΠΑΤΗΣΙΑ -
ΝΕΑ ΕΛΒΕΤΙΑ ΒΥΡΩΝΑ

ΣΤΑΣΗ:
ΠΑΛΑΙΟ
ΔΗΜΑΡΧΕΙΟ

Η Γέννησις του Σωτήρος Χριστού

Το κοντάκιο της εορτής των Χριστουγέννων, από τα γνωστότερα τροπάρια της Εκκλησίας μας, μας οδηγεί στην επισήμανση σημαντικών και καίριων διαστάσεων της εορτής.

«Η Παρθένος σήμερα τον υπερούσιον τίκτει, και η γη το σπήλαιον τω απροσίτω προσάγει· άγγελοι μετά ποιμένων δοξολογούσι, μάγοι δε μετά αστέρος οδοιπορούσι· δι' ημάς γαρ εγεννήθη παιδίον νέον ο προ αιώνων Θεός».

(Η Παρθένος Μαριάμ σήμερα γεννά Αυτόν που είναι πάνω από κάθε κτιστή ουσία και η γη προσφέρει στον απρόσιτο αυτόν Θεό το σπήλαιο. Άγγελοι δοξολογούν το γεγονός μαζί με τους ποιμένες, ενώ οι μάγοι οδοιπορούν (προς τη Βηθλεέμ) με οδηγό το αστέρι. Διότι για εμάς και για τη σωτηρία μας γεννήθηκε ως

βρέφος ο προαιώνιος Θεός).

1. Το μυστήριο της γεννήσεως του Κυρίου.

Το πρώτο που διαπιστώνει κανείς, όταν εμβαθύνει στα Χριστούγεννα, είναι ότι πρόκειται περί μεγάλου μυστηρίου· περί γεγονότος δηλαδή που υπερβαίνει την οποιαδήποτε αντιληπτική ικανότητα του ανθρώπου, αλλά και κάθε άλλη ικανότητά του. «Μυστήριον ξένον ορώ και παράδοξον» κατά την έκφραση της υμνολογίας. Και τούτο γιατί μιλάει για τον Θεό που είναι πέρα από κάθε κτιστή, δημιουργημένη πραγματικότητα. Αυτό σημαίνει ότι δεν υπάρχει κανείς αυτόνομος ανθρώπινος δρόμος κατανόησης του Θεού. Κάτι τέτοιο αν συνέβαινε, θα διέστρεφε την περί Θεού εικόνα, αφού θα υποβίβαζε κι Αυτόν σε κάτι το κτιστό. Στον Χριστιανισμό ο ίδιος ο Θεός φανερώνεται, ενώ ο μόνος δρόμος κατανόησής Του είναι η από το Πνεύμα Του φωτισμένη πίστη.

Ο απόστολος Παύλος διακηρύσσει την παραπάνω αλήθεια. «Ομολογουμένως μέγα εστί το της ευσεβείας μυστήριον· Θεός εφανερώθη εν σαρκί» (Α' Τιμ. 3, 16). Το μυστήριο ακριβώς αυτό επισημαίνει και το κοντάκιο των Χριστουγέννων, όταν μιλώντας για τον Θεό που γεννάται Τον χαρακτηρίζει «υπερούσιον» (πέρα από κάθε κτιστή ουσία), «απρόσιτον» (κανείς δεν μπορεί να Τον πλησιάσει από μόνος του), «προ αιώνων Θεόν» (αυτοζωή και πηγή της ζωής ως από πάντα υπάρχων).

Η επισήμανση του μυστηρίου μέσα από το κοντάκιο επιτείνεται ακόμη περισσότερο από το γεγονός ότι εκείνη που τίκτει τον υπερούσιο και απρόσιτο Θεό είναι μία απλή γυναίκα, και μάλιστα Παρθένος. Λογικά μία Παρθένος κόρη δεν στέκει να γεννά – τούτο προσκρούει στους ανθρώπινους φυσικούς νόμους. Πολύ περισσότερο δεν στέκει με τη λογική να γεννάται ως άνθρωπος ο Θεός. «Αναμφίβολα είναι φυσικός νόμος να γεννά η γυναίκα μόνον, όταν συνευρεθεί με άντρα· όταν όμως μία παρθένος που δεν γνώρισε άντρα γεννήσει και μετά τον τοκετό παραμείνει πάλι παρθένος, αυτό ξεπερνά τους φυσικούς νόμους» (Ι. Χρυσόστομος).

Το λογικό όμως αδιέξοδο αίρεται από το γεγονός ότι όλα αυτά τα πέραν της λογικής πραγματοποιούνται όχι βεβαίως με την ανθρώπινη δύναμη, αλλά με τη δύναμη του Θεού. Διά Πνεύματος Αγίου γίνεται άνθρωπος ο Θεός και στον Θεό «ουκ αδυνατήσει παν ρήμα». Με σεβασμό, με πίστη και με ευλαβική σιωπή λοιπόν αποδεχόμαστε το γεγονός, διότι ο ίδιος ο Θεός ευδόκησε τούτο. «Ό,τι εμπίπτει στους φυσικούς νόμους αξίζει να ερευνάται, ό,τι όμως τους ξεπερνά πρέπει να περιβάλλεται με τιμητική σιωπή, όχι βέβαια επειδή του πρέπει απομόνωση, αλλ'

επειδή αξίζει να μένει μυστήριο και να τιμάται χωρίς πολυλογίες» (ι. Χρυσόστομος).

2. Τα Χριστούγεννα μηνύουν ποιος είναι ο Χριστός.

Με βάση τα παραπάνω, φανερώνεται καθαρά το ποιος είναι ο Χριστός. Γεννάται

ως παιδίον νέον ο προ αιώνων Θεός, λοιπόν ο τεχθείς είναι ο αληθινός Θεός που έγινε αληθινός άνθρωπος. Με τα Χριστούγεννα δηλαδή διακηρύσσεται η θεμελιώδης πίστη της Εκκλησίας μας, ότι ο Χριστός έχει διπλή φύση, θεϊκή και ανθρώπινη. Ούτε μόνον Θεός είναι ο Χριστός (μονοφυσιτισμός) ούτε μόνον άνθρωπος (νεστοριανισμός). Είναι ο Θεός, το δεύτερο πρόσωπο της αγίας Τριάδος, που πήρε την ανθρώπινη φύση, σώμα και ψυχή, από το πανάχραντο σώμα της Θεοτόκου, χωρίς αμαρτία. Και η πρόσληψη αυτή της ανθρώπινης φύσης έγινε πραγματικά και αληθινά και όχι κατά φαντασία («κατά δόκησιν»), γι' αυτό και μετά την Ανάληψή Του ο Κύριος συνεχίζει να κρατά, και μάλιστα αιωνίως, την ανθρωπότητά Του, δείχνοντας επιπροσθέτως τη μεγάλη αξία του να είναι κανείς άνθρωπος.

Το «χωρίς αμαρτίας» όμως που είπαμε, αφού γεννάται ο Χριστός εκ Πνεύματος Αγίου και άρα χωρίς να κληρονομήσει την προπατορική αμαρτία ως αναγκαστική ροπή προς την αμαρτία, σημαίνει ότι η αμαρτία δεν είναι φυσική κατάσταση του ανθρώπου. Ο άνθρωπος γίνεται πραγματικός και αληθινός άνθρωπος στον βαθμό που δεν αμαρτάνει, παίρνοντας τη δύναμη αυτή από την ενσωμάτωσή του στην ανθρώπινη φύση του Χριστού, με το βάπτισμά του.

3. Συμμετοχή όλου του κόσμου στο μυστήριο.

Στην «εκ Πνεύματος αγίου και Μαρίας της Παρθένου» Γέννηση του Χριστού δεν συμμετέχει μόνον η Παναγία. Συμμετέχουν ακόμη ο πνευματικός κόσμος των αγαθών αγγέλων, η άλογη φύση, καθώς και όλοι οι καλοπροαίρετοι άνθρωποι, είτε Ιουδαίοι είτε ειδωλολάτρες. «Η γη προσάγει το σπῆλαιον», «οι ἄγγελοι δοξολογούσιν», οι ποιμένες και οι μάγοι προσέρχονται προς προσκύνηση. Με άλλα λόγια τα Χριστούγεννα αποτελούν ένα συμπαντικό πανηγύρι, το οποίο περικλείει τα πάντα. Διότι τα πάντα – άνθρωποι, ἄγγελοι, φύση – ανακαινίζονται εν Χριστώ. «Ἰδού καινὰ ποιῶ πάντα» κατά την έκφραση της Γραφῆς (Αποκ. 21, 5).

Ιδιαίτερος όμως πρέπει να τονίσουμε την ανθρώπινη συμμετοχή. Ο Θεός έρχεται στον κόσμο δι' ανθρώπου, της Παναγίας, μα και γίνεται αποδεκτός από τους ανθρώπους. Στα πρόσωπα των ποιμένων (των απλών και πιστών Ιουδαίων) και των μάγων (των καλοπροαίρετων ειδωλολατρών) βλέπουμε τους ανθρώπινους τύπους που σε κάθε εποχή πιστεύουν στον Χριστό και Τον αποδέχονται. Πρόκειται για τους καλοπροαίρετους ανθρώπους, που η πονηρία δεν έχει διαβρώσει ακόμη την ψυχή και την καρδιά τους. Ο κάθε άνθρωπος, κάθε εποχής, έστω και ειδωλολάτρης, τελικώς θα κληθεί από τον Θεό για να πιστέψει στον Χριστό. Οι μόνοι που μένουν ξένοι προς τον ερχομό του Θεού είναι οι πονηροί εκείνοι, υποκριτές και εγωιστές, που δεμένοι παθολογικά με την αμαρτία του κόσμου δεν τολμούν το άλμα εκείνο, που θα τους

ρίξει στην αγκαλιά του Θεού.

4. Ο σκοπός της Γεννήσεως του Χριστού.

Στο κοντάκιο επισημαίνεται, λιτά και επιγραμματικά ασφαλώς, και ο σκοπός της Γεννήσεως του Χριστού. Ο Θεός γεννάται «δί' ημάς» τους ανθρώπους. Στο σύμβολο της πίστεως το «δί' ημάς» αναλύεται περισσότερο: ο Χριστός «δί' ημάς τους ανθρώπους και διά την ημετέραν σωτηρίαν» κατήλθε εκ των Ουρανών και σαρκώθηκε εκ Πνεύματος Αγίου και από την Παρθένο Μαρία. Έτσι σκοπός της ενανθρωπήσεως του Θεού είναι, κατά το σύμβολο και το κοντάκιο, η σωτηρία των ανθρώπων. Σωτηρία όμως από τι; Από την καταδυνάστευση της αμαρτίας, του θανάτου και του διαβόλου. Κι αυτή η σωτηρία επιτυγχάνεται κατά τρόπο κυρίως θετικό: ο Χριστός μάς σώζει από την άρνηση στον βαθμό που μας ενώνει με τον Εαυτό Του και διά του Εαυτού Του με τον Θεόν Πατέρα. «Εγώ ειμι η θύρα. Δί' εμού εάν τις εισέλθῃ σωθήσεται» (Ιωάν. 10,9).

Έτσι με την ενανθρώπιση του Θεού ανοίγεται και πάλι για τον άνθρωπο η βασιλεία του Θεού και μπορεί να επιτευχθεί από αυτόν ο αρχικός του προορισμός: το «καθ' ομοίωσιν», η θέωση. «Ο του Θεού Λόγος ενανθρώπησεν, ίνα ημείς θεοποιηθώμεν» (Μ. Αθανάσιος). Ο προορισμός αυτός, που είχε δοθεί ως δυνατότητα στον άνθρωπο απαρχής της δημιουργίας του, αν καλλιεργούσε σε υπακοή προς τον Θεό τα χαρίσματα του «κατ' εικόνα», χάθηκε με την πτώση του στην αμαρτία. Το

προπατορικό λεγόμενο αμάρτημα, η ανυπακοή δηλαδή που έδειξαν οι πρωτόπλαστοι στον Θεό Πατέρα, σκοτείνιασε, «εζόφωσε», το κατ' εικόνα και κατάφερε καίριο πλήγμα στο καθ' ομοίωσιν. Ο ερχομός όμως του Χριστού καθάρισε και πάλι το κατ' εικόνα και άνοιξε εκ νέου την αρχική προοπτική: το καθ' ομοίωσιν. Με τη Γέννηση του Χριστού ο άνθρωπος άρχισε και πάλι να νιώθει τη θέρμη της αγκαλιάς του Θεού· να βιώνει τη βασιλεία Του ως την αληθινή πατρίδα και ως το πατρικό του σπίτι.

Τις δωρεές αυτές του ερχομού του Χριστού, που τις ξεκίνησε με τη Γέννησή Του και τις ολοκλήρωσε με όλη τη ζωή Του και μάλιστα τον Σταυρό και την Ανάστασή Του, καθώς και με την αποστολή του Πνεύματός Του την ημέρα της Πεντηκοστής, τις απολαμβάνει ο κάθε πιστός μέσα στην Εκκλησία, το ζωντανό σώμα του Χριστού. Ιδιαίτερώς στην εν μετανοία συμμετοχή στο σώμα και το αίμα του Χριστού γεύεται ο πιστός τις θεοποιές ενέργειες Εκείνου, που τον καθαρίζουν από κάθε αμαρτία και τον ενισχύουν δραστικά στην πορεία του προς τη θέωση. Έτσι η Γέννηση του Χριστού προεκτείνεται στον χρόνο μέσα από το μυστήριο της θείας Ευχαριστίας. Στη Θεία Ευχαριστία, το κέντρο της Εκκλησίας, η ενσάρκωση του Χριστού βρίσκει την πληρότητά της. Κατά συνέπεια Χριστιανός που δεν κοινωνεί εν μετανοία το σώμα και το αίμα του Χριστού, ιδίως τα Χριστούγεννα, δεν υπάρχει.

5. Το άστρο των Χριστουγέννων.

Στο κοντάκιο μνημονεύεται και ο αστέρας της Βηθλεέμ. «Μάγοι δε μετά αστέρος οδοιπορούσι». Τι ήταν όμως αυτό το άστρο; Επρόκειτο για κάποια φυσική, έστω και με την επέμβαση του Θεού, πραγματικότητα ή για κάτι διαφορετικό; Κι είναι αλήθεια, πολλές προσπάθειες καταβλήθηκαν στο παρελθόν – που προεκτείνονται μέχρι και σήμερα ακόμη – με σκοπό να εξιχνιάσουν οι αστρονόμοι το φαινόμενο. Μα, ίσως, προκειμένου για το άστρο, να πρέπει να κινηθούμε περισσότερο πάνω στη γραμμή των Πατέρων της Εκκλησίας μας. Κι εκείνοι από αυτούς που ασχολήθηκαν με τον αστέρα της Γεννήσεως, όπως ο άγιος Ιωάννης Χρυσόστομος, ερμήνευσαν την εμφάνισή του σε σχέση με τους αγγέλους. Λέγει συγκεκριμένα ο άγιος Χρυσόστομος ότι ο αστέρας αυτός δεν είναι κάτι το φυσικό: ένα φαινόμενο του ουρανού, αλλά πρόκειται μάλλον περί αγγέλου του Θεού, ο οποίος παρουσιάστηκε με τέτοια φωτεινότητα, ώστε να κινήσει το ενδιαφέρον των μάγων-αστρονόμων της μακρινής Περσίας – ανθρώπων καλοπροαίρετων, όπως είπαμε – και να τους καθοδηγήσει στο δρόμο τους για να βρουν τον γεννημένο πια Μεσσία. Διότι αν επρόκειτο περί φυσικού αστέρος δεν θα μπορούσε να δικαιολογηθεί το γεγονός να εμφανίζεται και να εξαφανίζεται, όποτε ήθελε. Μη ξεχνάμε ότι στα Ιεροσόλυμα χάθηκε το αστέρι,

ενώ και πάλι εμφανίστηκε, όταν κίνησαν οι μάγοι προς τη Βηθλεέμ.

Έτσι κι αλλιώς, στη Γέννηση του Χριστού κινούμαστε πάντα σε επίπεδο διπλό: πατάμε σε έδαφος ιστορικό, φυσικό, αλλά τα διαδραματιζόμενα είναι θεϊκά, υπερφυσικά.

Μητροπολίτου
Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ
Δανιήλ

«Ο ΚΥΡΙΟΣ ΩΦΘΗ»

Ὁ Κύριος ἐφάνισθηκε
καὶ ὁμίλησε

ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ ΔΙΑΚΟΝΙΑ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΚΑΙ ΤΩ ΘΕΩ ΔΟΞΑ

Ευχαριστούμε θερμα τον Σεβασμιωτατο Ποιμενάρχη μας

κ.κ. Δανιήλ,

που από την πρώτη στιγμή αγκάλιασε και στήριξε την
έκδοση του Ψηφιακού Περιοδικού της Ενορίας μας.

